

Slovenski PIONIR

ZA SVOJE NAJMLAJŠE IZDAJA ZVEZA SLOV. MLADINE

Januar 1944

Leto II., št. 1

Cena 1.— Lira

Ko hodimo v slovenske šole

Še prej, ko je bila še stara Jugoslavija, ko so pri nas gospodarili še tisti, ki sedaj pomagajo Nemcem pobijati naše mamice in naše očete, takrat, ko je še gospodarila pri nas tista vlada, ki je potem pobegnila, ko smo še imeli kralja v Beogradu, da je pomagal tem gospodom, takrat smo hodili v take šole, kjer so nas vedno topli in samo topli, da bi potem, ko bi postali veliki, vedno ubogali gospodarje.

Potem so prišli Italijani in Nemci. Spet smo hodili v šole, kjer so nas učili tujega jezika, kjer smo morali po tuje pozdravljati, kjer so nas hoteli vse obleči v sovražnikove uniforme, kjer so nam pripovedovali, da sploh nismo Slovenci. In vedno so nas topli: če smo peli naše pesmi, če smo se igrali partizane, če smo se pogovarjali o zmagah naših očkov in bratcev, ki so šli v gozdove, če nismo hoteli pozdravljati z dvignjeno roko, če nismo hoteli na njihove prireditve.

Danes pa nas že precej hodi v prave slovenske šole. Ko pride-mo, pozdravimo z dvignjeno pestjo tovarišico učiteljico in vsi re-čemo: „Smrt fašizmu“, ona pa odgovori: „Svobodo narodu“ in dvigne pest. V šoli pojemo naše pesmi, kot jih pojejo partizani, na glavicah imamo titovke z rdečo zvezdo kot jih imajo partizani, še lesene puške in brzostrelke si včasih prinesemo. In nihče nas ne tepe v teh naših šolah. Ker to niso stare šole, ki so hotele iz nas napraviti take ljudi, da bi vsakega gospodarja ubogali. To so naše šole, kjer se učimo, da bomo nekoč dobri in zavedni Slovenci, kjer se učimo, kako moramo ljubiti svojo domovino. To so svobodne, narodne šole, ki nam jih je dala Osvobodilna fronta. V vsakem razredu bomo imeli odbor Zveze slovenske mladine, svoj pionirski odbor. Naučili se bomo pisati, čitati in peti vse partizanske pesmi, da nas bodo veseli vsi, tudi naš dragi očka, maršal Tito.

ILJIN:

Priroda in ljudje

Dragi pionirji! Nekaj pravljic bi vam rad povedal. Ne tistih lažljivih o kraljevičih, o zakletih gradovih, o kačah z zlatimi kronami. Povedal bi vam nekaj popolnoma resničnih stvari, ki so lepše kot najlepše pravljice, nekaj stvari, ki se gode v najsrečnejši deželi vsega sveta, v naši Sovjetski zvezi.

Na te pravljice sem pomislil zadnjič, ko sem našel staro šolsko knjigo za zamljepis. Prebiral sem jo, in tako čudna se mi je zde-

Obala, ki jo ruši morje in vihar

Iljin prebira knjigo

la. Vse je izgledalo, kot da bi morala Volga teči vedno po isti strugi, pa vendar danes mi določamo njen tok. Prav tako se mi je zdela, kot da bi v Ukrajini morala biti vedno suša, čeprav smo danes mi napeljali na

Prizor iz revolucije

Ista obala, ki se ruši pod eksplozivom

povedoval zato, da boste videli, da svet ni vedno enak, da se stalno izpreminja. Izpreminja ga voda in veter, izpreminjajo ga vse naravne sile, izpreminja ga človek, ki je edini gospodar sveta.

Iz pustinj ustvarjamo polja

Na svetu je mnogo pustinj. Ogromne ravnine, ki jih pokriva pesek, kjer dežuje le spomladi in le takrat tečejo samotne reke, ki se izgube v pesku, pa kmalu usahnejo. V pustinjah so jezera, ki nimajo vode, pač pa jim dno pokriva drobna sol. Tisočletja vihra veter nad njimi, tisočletja pada pomladni dež in se izpreminja v pepel vsaka stvar, ko pride poletje. Pustinja pa je

Cvetoči vrtovi sredi pustinje

Peščena pustinja

ostala pustinja. Deževje ni v tisočletjih izpremenilo pustinje. V nekem delu arabske pustinje pa sta to napravila v nekaj letih dva sovjetska železničarja. Iz globine sta črpala vodo in ustvarila sredi pustinje vrtove. Vrtovi so delo dveh ljudi, kaj vse bi pa napravila cela dežela!

Moderne namakalne naprave

Uganka

Glav, U, ce, oj. Ljub, A, vja, Jaj, sa, Iz, od, Ju, An, ki, da, me, lja, Sov, os, va, ri, gli, na, vrš, ja, ka, na, jet, bo, ni, ta, Zve, ni, ska, dil, od, na, bor. Fron, bor, za.

Sestavi te zloge v prave besede in dobiš:

1. Mesto v Bosni, kjer je bilo drugo zasedanje Avnoja.
2. Kratica za zvezo vse jugoslovanske mladine.
3. Vodstvo Zveze slovenske mladine.
4. Kako se imenuje slovenska narodna oblast.
5. Naša najmočnejša zaveznica.
6. Slovenska prestolnica.
7. Naša zaveznica.
8. Nacionalni komitet narodne osvoboditve Jugoslavije je naša...
9. Kako se imenuje vodstvo osvobodilne fronte.
10. Kaj so naši partizani.
11. Naša zaveznica.

Če boš pravilno rešil, boš čital po začetnih črkah od zgoraj navzdol ime naše domovine.

Naš Poldek

Ce boš vprašal kakoga štajerskega partizana, če pozna Poldka, ti bo znal vsak povedati kaj zanimivih dogodkov. Poldek iz Kamniškega bataljona je star šele devet let, pa je že osemnajst mesecev v partizanih. Poznajo ga tudi Švabi, snaj v vsaki borbi slišijo njegov zvonki glas: „Juriš na Švabe! Le pridite sem Hitlerjanci! Tu je mali Poldek, ki se Vas ne boji!“

Tudi Poldkova mati je bila v partizanih. A bila je težko ranjena. Naši partizani so jo iskali, a je niso našli. Drugi dan je šel Poldek sam in mu je le uspelo, da jo je našel v grmovju. Poklical je ljudi iz vasi, da so jo prinesli v vas. Tri dni je stražil Poldek pri njej, in ko so Švabi šli nek večer proti tisti vasi je Poldek zagnal med nje bombo in jih razpodil. Mama mu je potem umrla, a naš Poldek se še vedno junaško bori tam okoli Kamnika.

Dragi pionirji! Naj vam bo Poldek v vzgled, kako moramo ljubiti svoje starše in svojo domovino, in kako se moramo boriti proti sovražniku našega naroda.

Tudi mi smo pridni

V Črnomlju je bil velik mladinski miting, ki ga je priredila ZSM. Tudi mi pionirji smo pridno sodelovali. Dve pionirki sta lepo zapeli tri partizanske pesmi, „Primorski partizan“, „Slovenci kremeniti“ in štajersko „Pobič sem star šele osemnajst let“. Štiri leta stara Bibica je pa zapela tisto pesem „Hej brigade“. Vse tri pionirke so šle potem še peti na nastop ZSM v Metliko. Mi pionirji smo pa pokazali, kako žive partizani. V taboru so imeli politično uro s komisarjem, komandant je učil nove partizane, eni so snažili puške in hrzostrelke, pri težki strojnici sta bila dva pionirja. Stražar je povedal, da so v vasi Nemci. Pionirji so zgrabili za orožje in jurišali, puške in brzostrelke pa so pokale. Tudi mi pionirji smo pridni in bi tudi mi radi topli naše sovražnike in pomagali partizanom.

Pionir iz Črnomlja

Kako smo pobirali orožje za pobeglimi belogardisti v Menišiji

Po razpadu belogardističnih tolp v naši vasi, se je pridružilo partizanom nekaj belogardistov. Ti so se nekaj časa kazali poštene, ko so pa prihrumeli nemški banditi, so pometali orožje proč in se pridružili izdajalcu Rupniku. Sedaj so domobranci. Tedaj smo nastopili mi pionirji, ter pridno iskali orožje, ki je bilo skrito v gozdu. Nosili smo ga bližnjim partizanskim edinicam. Kar nismo mogli odnesti smo zakopali na skriven kraj. Ko se pa povrnejo v našo vas hrabri partizani, takrat bomo stopili zopet na noge in jim pokazali orožje in rekli: Poglejte bratje dragoceni zaklad, orožje in municijo, ki smo ga zbrali mi pionirji!

Pionir Marko iz Begunj

Mi imamo partizane radi

Jaz sem stara pet let in ne znam sama pisati, zato piše mamica namesto mene. Zadnjič je pri naši hiši tako pokalo, ko so streljali in sem se jaz jokala. Mamica mi je rekla, da streljajo partizani, jaz sem pa rekla mamici: „Zakaj mi niste že prej povedali, da streljajo partizani. Mi se partizanov ne bojimo, imamo jih radi!“

Pionirka iz mežiškega okrožja,
severna Slovenija

Tonček pripoveduje ...

SVOBODA! Najdragocenejša stvar! To občuti posebno tisti, ki je ječal dolgo, dolgo pod strašnim četniškim nasiljem. Zdaj pa leže trupla banditov po ulicah Foče.

Le strašni spomini so še ostali na težke dneve. Blatna reka teče mimo nas in z grozo gledamo na mrtve žene, starčke in otroke, ki jih nosi voda. Tako delajo v imenu kralja Petra Mihajlovičevi četniki.

Strašne prizore gledamo. Ujetega partizana so živega pekli. Sredi pepela leže ostanki požganih kosti.

Pred umikom so zažgali hišo z otroci vred. Žalostno se kadi s pogorišča.

Pa pozabimo na bolečine, pozabimo na vse trpljenje. Zločinci prejemajo dan za dnem strašno plačilo.

Kdor bi pa ušel danes, ne bo našel jutri. Ko bomo čistili našo domovino poslednjih okupatorjev, bomo tudi izdajalce poravnali prav vsak račun.

Pozabimo na trpljenje, saj je bodočnost pred nami. Saj se stari svet ruši pod udarci partizanskih korakov, saj grade mladi borci s svojimi puškami novo domovino.

Svobodno Jugoslavijo, ki bo res naša prava mati. Foča praznuje zmago. Foča sprejema našega najdražjega tovariša, našega komandanta in voditelja Tita.

Moj očka je postal komisar čete, ki je čuvala tovariša Tita,

jaz sem bil komisar pionirske čete,

moja mamica pa je ležala v bolnici. Na Ignanu je težko ozebla in zdaj je brez moči ležala na beli postelji.

Prišel sem jo obiskat. Dotaknil sem se njene roke, pa je bila mrzla. Nisem smel ne videti ostalih ranjencev, sklonil sem se k mrtvi mamici. Čeprav so mi vsi pravili, da nisem otrok, sem jokal kot še nikoli prej.

Pred grobom se je v imenu tovariša Tita poslovil od uje načelnik Vrhovnega štaba tovariš Arso. Govoril o bratstvu jugoslovanskih narodov, o srečni Jugoslaviji, ki jo gradimo, ki je zanjo tudi moja mamica dala življenje.

V poslednji pozdrav so počile partizanske puške, žalostna pesem je zadonela med grobovi, potem so se vsi razšli. Samo jaz sem ostal pri svežem grobu. Nisem več jokal, samo dolgo sem se pogovarjal s svojo mamico.

Kaj delajo pionirji na jugu

Banija

Pionirji požgane in uničene Gornje Paštoše, so nekega dne nabrali za ranjene tovariše torbo kostanja, torbo orehov in kešaro jabolk, čeprav je močno deževalo.

Pred kratkim je bila otvorjena šola v Jakubovcu. Otroci hodijo redno v šolo. Skupno jih je 21 in so se že naučili nekoliko črk. Dnevi so že mrzli in brez tople sobe se je težko učiti. Po končanem pouku gredo vsakokrat po drva. Potem jim je toplo in lahko delajo ter se uče.

Pionirji iz vasi Kutrin (okraj Jaska) so nosili letake v čevljih, potem so jih raztrosili v neprijateljske bunkerje in položaje.

V vasi pod Okićem (okraj Jaska) držijo pionirji stražo. Kogar ne poznajo, ne puščajo skozi vas. Odvedejo ga Narodno osvobodilnemu odboru, da ga izprašajo, kaj hoče in od kod je. Oni tudi javljajo tovarišem partizanom, če pride kak domobranec ali pa ustaš z orožjem.

V vasi Kuče (okraj Velika gorica, Pokuplje) pionirjičitajo „Pionirja“. Učijo se tudi peti in služijo kot kurirji in prenašajo pošto. V „Pionirju“ so čitali, da so pionirji neke vasi zbrali denarja toliko in toliko. Takoj so tudi oni zbrali 800 Kun in poslali uredništvu „Pionirja“ s pismom: „Tovariši, tu Vam pošiljamo 800 Kun za povečanje našega lista „Pionir“. Tovariški pozdrav, pionirji iz vasi Kuče.

Lika

Pionirji iz vasi Tuka, so nabrali 29 kg krompirja in 10 kg graha, ter to odnesli svojim tovarišem v Dečji dom.

Od 7. oktobra do 7. novembra je samo v okraju Otočac pristopilo 580 tovarišev in tovarišic v Zvezo Pionirjev. V tem času so pionirji zbrali 86 litrov šipka, iz katerega se kuha pekmez, za ranjene tovariše. Po vseh občinah so imeli pionirji mitinge, na njih so povsod pionirji sami dali program, peli pesmi itd.

Pionirji iz Lovnlca so obiskali ranjene borce. Sami so nabrali 4 kg kruba, 6 kg sira, 2 kg hrušk, četrt kg čebule, 3 kg lešnikov, 6 kg smokev, 4 kg sladkorja, 12 komadov jaje in jim to prinesli kot darilo.

Pionirji Udbinskega okraja so skozi vse dni tekmovanja zbirali šiške. V nekoliko dneh so jih nabrali 575 kg. Nabrali so tudi šipka iz katerih se kuha za naše ranjene tovariše pekmez.

Uganka

Ta uganka se rešuje na ta način, da vzameš začetno črko narisane predmeta in jih sestaviš ter dobiš ime komandanta NOV in PO Slovenije

Križanka

(Sestavila in narisala pionirka iz vasi P.)

Vodoravno:

1. Ime belogardistične postojanke, ki so jo zavzeli partizani eno izmed prvih;
2. Ime sekretarja CK Skoja, ki je padel zadet od nemške bombe;
3. Kratica za partizanske odrede Jugoslavije.

Po sredi navpično se čita ono, za kar se borimo že dve leti in pol.

Rešitev križanke iz tretje številke

1. Po Jadranskem morju plava partizanska ladja. 2. Hitlerju bije že poslednja ura. 3. Naš najdražji brat je Rus. 4. Za zločine plača Švabu brigada. 5. Krim je hrib, kjer so se naši borili z Nemci. 6. Fašiste čaka zlom. 7. Begunska jugoslovanska vlada nas je prodala. 8. Če stisnemo pest, se od vseh prstov najbolj vidi palec. 9. Komandant 1. Udarne brigade Daki. 10. Kdo nas bo osvobodil? Mi! 11. Bolj kot vse drugo ljubimo domovino. 12. Zrezi Nemčije in Japonske pravijo os, pa se bo zlomila kaj kmalu. 13. Rupnik in Mihajlović se bojita za svojo kožo. 14. Največje mesto, ki so ga Nemci izgubili je Kijev. 15. Uničili bomo največjega izdajalca Rupnika. 16. Naš očka je tovariš Tito. 17. Pavelićevemu denarju, ki ni nič vreden, pravijo kuna. 18. Pa tudi Pavelića bo izplačala naša brigada. 19. Naprej zastava slave, na boj junaška kri. 20. Vsak belogardist je pes. 21. Od okupatorja bodo ostale samo kosti.

Vso jugoslovansko mladino pa najbolj zanima
drugi mladinski kongres.

